



СТ А Н О В И Щ Е

От: **проф. д-р Силвия Трифонова Трифонова-Праматарова, УНСС**
научна област 3. Социални, стопански и правни науки, професионално
направление 3.8 Икономика, научна специалност „Финанси, парично
обръщение, кредит и застраховка“

Относно: конкурс за заемане на академична длъжност **„доцент“** по научна област
3. Социални, стопански и правни науки, професионално направление 3.8
Икономика (Застрахователно и социално дело) в Стопански факултет на
Софийски университет „Св. Климент Охридски“

1. Информация за конкурса

Конкурсът е обявен за нуждите на катедра „Статистика и иконометрия“ в
Стопански факултет на Софийски университет „Св. Климент Охридски“, обявен в ДВ,
бр. 20/08.03.2024 г.

Участвам в състава на научното жури по конкурса съгласно Заповед № РД-38-
209/9.05.2024 г. на Ректора на СУ проф. д-р Георги Вълчев.

2. Кратка информация за кандидата в конкурса

Единствен кандидат в конкурса е ст. преп. д-р Радостин Григориев Вазов. Той е
доктор по икономика по научна специалност „Финанси, парично обръщение, кредит и
застраховка“ от УНСС, катедра „Финанси“, 2004 г. От май 2019 г. е доцент във
Висшето училище по застраховане и финанси (ВУЗФ), с протокол от АС №
03/30.05.2019 г. От ноември 2008 г. до 2021 г. е Изпълнителен директор на ВУЗФ, от
април 2020 г. до декември 2021 г. – Заместник-ректор по европейски проекти и
продължаващо обучение на ВУЗФ, от 2018 г. до 2020 г. – Ръководител на катедра
„Застраховане и осигуряване“, и от декември 2021 г. до април 2023 г. – Ръководител на
катедра „Бизнес администрация и мениджмънт“ във ВУЗФ.

Член е на Съвета на директорите на Държавната консолидационна компания
(ДКК) от април 2021 г. до декември 2021 г., на Националния съвет на Националния
център за дистанционно обучение (НЦДО) от 2019 г. досега и на Green Centre за
устойчиви финанси и енергетика от 2020 г. досега.

От ноември 2023 г. досега е старши преподавател в катедра „Статистика и
иконометрия“ на Стопански факултет на СУ „Св. Климент Охридски“.

Специализирал е в South Bank University – Лондон, London School of Economics
and Political Science – Лондон, и други университети.

3. Изпълнение на изискванията за заемане на академичната длъжност

Кандидатът изпълнява минималните национални изисквания по чл. 2б, ал. 1-4
от ЗРАСРБ и чл. 1а, ал. 1 от ППЗРАСРБ, както следва:

- Група от показатели А: 50 точки;
 - Група от показатели В: 100 точки;
 - Група от показатели Г: 254,28 точки;
 - Група от показатели Д: 75 точки.
- Общият брой точки на кандидата е 479,28 точки.

4. Оценка на учебно-преподавателската дейност на кандидата

Кандидатът за заемане на академичната длъжност по конкурса ст. преп. д-р Радостин Вазов има богат учебно-преподавателски опит.

Радостин Вазов е доцент и дългогодишен преподавател във ВУЗФ. Преподавал е редица учебни дисциплини като „Организация и финансиране на социално и здравно осигурителните системи“, „Социален мениджмънт“, „Иновации и предприемачество“, „Основи на финансите“, „Публични финанси“, „Корпоративни финанси“, „Публични финанси на английски език“, „Корпоративни финанси на английски език“, „Рисково финансиране на проекти на английски език“, „Стратегически мениджмънт за предприемачи“ и други.

Той е ръководил международната дейност на ВУЗФ и е участвал в съвместни програми с University of Sheffield и други партньори.

Той е бил член на редакционни колегии на списания като „Пари и култура“, „VUZF Review“ и „Математика +“. Член е на експертни групи и национални съвети в областта на образованието и устойчивите финанси. Участвал е в множество национални и международни научни и практико-приложни проекти.

Активната и дългогодишна учебно-преподавателска дейност на кандидата показва високата му степен на подготвеност за заемане на академичната длъжност по конкурса.

5. Кратка характеристика на представените научни трудове/публикации

За участие в настоящия конкурс ст. пр. д-р Радостин Вазов е представил 20 броя научни трудове (публикации), в т.ч.: 2 монографии, 2 студии, 1 глава от колективна монография и 14 статии (5 на английски език и 9 на български език). Три статии са публикувани в научни издания, реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация.

Монографията на тема „Innovative Approaches to Insurance Company Cash Flow Management. Contemporary Theoretical Aspects“, 2019 г. (ISBN 978-954-8590-54-9) е посветена на новите управленски концепции и модели в контекста на корпоративното управление на застрахователните компании, особено в светлината на глобалната икономическа криза. Фокусът е върху необходимостта от адаптиране към динамично променящите се условия и балансирането на печалбите и рисковете.

Първата глава разглежда важността на застраховането в контекста на финансовата система. Обсъжда се връзката между финансите, финансовите отношения и паричните потоци на застрахователните компании. Научен интерес представлява анализът как климатичните промени влияят върху финансовите потоци на застрахователните компании и как те могат да се адаптират и намалят свързаните с тях рискове. Финансовите ресурси и потоци са разгледани като ключови фактори за стабилността и ефективността на застрахователните компании.

Втората глава се фокусира върху технологичните схеми и особеностите при формирането на паричните потоци в застрахователните компании. Научен интерес представлява задълбоченото изследване на тяхната същност, класификация и структура. С научен принос е анализът на динамиката и цикличността на паричните потоци, като се подчертава важността на тяхното правилно управление за поддържане на ликвидността и платежоспособността на компанията. Също така с научен принос е и изследването на връзката между управлението на паричните потоци и дългосрочната устойчивост на застрахователната компания.

Третата глава разглежда управлението на риска при формирането и управлението на паричните потоци, включително алтернативните форми на трансфер и третиране на рискове като „Alternative Risk Transfer“ (ART) и концепцията за управление на климатичния риск. Заслужава особено внимание представената концептуална рамка за управление на риска и изследването на различните видове рискове и начините за тяхното минимизиране. Научен интерес представлява анализът на различните стратегии за справяне с рисковете, свързани с климатичните промени.

В заключението авторът подчертава значението на иновативните подходи в управлението на паричните потоци за повишаване на устойчивостта и ефективността на застрахователните компании. Препоръчва се прилагането на нови управленски модели и технологии за справяне с предизвикателствата в съвременния динамичен и рисков бизнес свят.

Монографията на тема „Предприемачество, иновации и мениджмънт (Нови подходи и представи)“, 2019 г. (ISBN 978-954-8590-55-6) изследва връзката между иновациите и предприемачеството, и начините, чрез които операционният мениджмънт може да подпомогне този процес.

Първата глава анализира различните етапи на иновациите и методите за оценка на предприемачески проекти, както и капацитета на компаниите за усвояване на нови знания и технологии. Оперативният мениджмънт е представен като инструмент за идентифициране и оценка на нови бизнес възможности.

Втората глава се фокусира върху дефиницията на устойчивото предприемачество и неговите характеристики, изследвайки икономическата, социалната и екологичната устойчивост. Дават се примери за предприемачески действия, които подпомагат устойчивото развитие.

Третата глава анализира причините и последствията от провалите в предприемачеството, като се обсъждат вътрешните и външните фактори, водещи до неуспех. Авторът коментира как предприемачите могат да се поучат от неуспехите си и да подобрят бъдещите си проекти.

Четвъртата глава разглежда специфичните аспекти на семейния бизнес, включително предимствата и недостатъците му, както и ключовите фактори за успех и устойчивост.

Монографията предлага задълбочен анализ на различните аспекти на предприемачеството, иновациите и управлението, подчертавайки важността на интегрирания подход за успешното предприемачество. Тя предоставя ценни знания и практически съвети за нови и опитни предприемачи, подчертавайки значението на непрекъснатото учене и адаптиране към промените в бизнес средата.

Двете студии, представени по конкурса, са „Иновативни подходи при застраховането на рискове от климатичните промени“ (в съавторство), 2018 г. (ISSN:

1312-7918), и „Пътят на предприемача (Концепции за провала)“, 2019 г. (ISSN 1314-9113, ISSN 2535-0609).

Предоставен е списък с общо 147 цитирания, в т.ч. 39 в научни издания, реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация или в монографии и колективни томове и 108 в монографии и колективни томове с научно рецензиране.

Доколкото в приложената справка за цитиранията са отразени единствено цитиранията на английски език, ако се вземат предвид и тези на български език очевидно броят им ще е много по-голям.

Научната продукция на кандидата е достатъчна по обем и релевантна по съдържание на обявения конкурс.

6. Синтезирана оценка на основните научни и научно-приложни приноси на кандидата

Научните и научно-приложните приноси на кандидата могат да бъдат систематизирани и обобщени, както следва:

1. Разработена е методика, която включва статистически и математически техники за оценка на риска. Въведени са нови иновативни технологии в българската застрахователна практика, при отчитане на спецификата, че управлението на риска в сферата на застраховането поема както собствени, така и рискове на други субекти.

2. Развитие и усъвършенстване на методологията за оценка и управление на риска на базата на изведени полезни изводи и резултати с теоретичен и практико-приложен характер. Използване на количествени и вероятностни модели за оценка на риска и разработване на съвременни стратегии за риск мениджмънт.

3. Разработени са концепции за управлението на паричните потоци и тяхната роля във финансовата система на застрахователните дружества, при обвързването им с управлението на свързаните с паричните потоци рискове на застрахователните дружества.

4. Изведени са значими класификационни, структурни и динамични особености на рисковете, свързани с паричните потоци в застрахователната дейност, при отчитане на непрекъснатия процес на адаптиране към динамично променящите се условия.

5. Открито е значението и ролята на паричните потоци за устойчивостта на застрахователните компании, и тяхното влияние върху уязвимостта им към риск. Идентифицирана е връзката между управлението на паричните потоци и дългосрочната устойчивост на застрахователните компании, с отчитане на влиянието върху ефективността на компаниите.

6. Обогаляване на съществуващите знания относно специфичните рискове, свързани с паричните потоци, с извеждане на организационни и технически аспекти на мониторинга и мениджмънта на тези рискове в застрахователните компании.

7. Представен е примерен анализ на рисковете при паричните потоци на конкретна застрахователна компания. Използвани са количествени модели за оценка на риска и разработване на стратегии за управление.

8. Обогаляване на съществуващите знания по отношение на съвременните проблеми на застраховането, като необходимостта от системата „бонус – малус“ застрахователните иновации, алтернативните канали за дистрибуция, застраховането

на катастрофични рискове посредством алтернативно трансфериране на риска, мобилно застраховане и интернет застраховане.

9. Приложен интердисциплинарен подход към редица значими икономически въпроси, свързани с предприемачеството и глобализацията, трансформацията на образованието, предприемаческите университети, управлението на инвестиционния риск в предприемаческата дейност и финансирането на стартиращи компании.

7. Основни критични бележки и препоръки към кандидата

Нямам критични бележки по същество към кандидата. Препоръчвам му да засили публичността на неговите научни изследвания, например като публикува в научни издания с отворен достъп. В тази връзка също така да продължи публикационната си дейност на английски език, за да се увеличи разпознаемостта и цитируемостта на публикациите му в чужбина.

8. Заключение

Документите и материалите, представени от ст. пр. д-р Радостин Григориев Вазов, отговарят на всички изисквания на Закона за развитие на академичния състав в Република България (ЗРАСРБ), Правилника за прилагане на ЗРАСРБ и Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности в Софийския университет „Св. Климент Охридски“. Кандидатът в конкурса е представил достатъчен по брой и качество научни трудове, публикувани след материалите, използвани за присъждането му на образователната и научна степен „доктор“. В научните трудове на кандидата има значими научни и научно-приложни приноси, които са получили международно признание. Научните му публикации съчетават теоретико-методологичния подход с практическа приложимост, като част от тях са пряко ориентирани към учебната работа.

Въз основа на направените констатации давам **положително становище** за избора на ст. пр. д-р Радостин Григориев Вазов на академичната длъжност „доцент“ по професионално направление 3.8. Икономика (Застраховане и социално дело) в Софийския университет „Св. Климент Охридски“.

10.06.2024 г.
гр. София

Подпис:
/проф. д-р Силвия Трифонова-Праматарова/